

СЭЛЭНГЭ АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Сэлэнгэ аймгийн Мандал сумын 3 дугаар цэцэрлэгийн 2023 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

Аудитын код: СЭА-2024/243-НА-СТА-ТШЗ

Цахим хуудас: www.selenge@audit.gov.mn Сүхбаатар сум 2024 он	ТАГ-ын дарга, тэргүүлэх аудитор: Ч.Энхтуяа Утас: 70363040 Цахим хаяг: enkhtuyach@audit.gov.mn Аудитын менежер: Б.Батмөнх Утас: 70363036 Цахим хаяг: batmunkhb@audit.gov.mn Аудитыг гүйцэтгэсэн: "Пийк Ом Аудит" ХХК Утас: 99052418 Цахим хаяг: cheegii9989@gmail.com
---	---

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

Агуулга

---

1. Аудитын дүгнэлт	4-5
2. Аудит хийсэн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэл	6-12
3. Санхүүгийн тайлангийн тодруулга	13-17
3.1 Байгууллага, түүний үйл ажиллагаа	13
3.2 Байгууллагын гадаад, дотоод орчин	13-14
3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал	14
3.4 Нягтлан бодох бүртгэлийн гол бодлого, толилуулгад гарсан өөрчлөлт	14-15
3.5 Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт төсөв	15-17
4. Аудитын тайлан	17-20
4.1 Ерөнхий зүйл	17
4.2 Материаллаг байдал	18
4.3 Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн хэрэгжилт	18
4.4 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал	18
4.5 Завсрын аудитын үр дүн, өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт	19
4.6 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал	19-20
5. Аудитын илрүүлэлт	21-22
6. Аудитаар илэрсэн буруу илэрхийллийн нэгтгэл	23

Товчилсон үгийн жагсаалт

АДБОУС	Аудитын Дээд Байгууллагын Олон Улсын Стандарт
БСШУЯ	Боловсрол шинжлэх ухааны яам
БЕГ	Боловсролын ерөнхий газар
ЗДНХ	Засаг даргын нөөц хөрөнгө
ТБОНӨХБАУХА	Төрийн болон орон нутгийн өмч хөрөнгөөр ажил үйлчилгээ худалдах авах тухай
УСНББОУС	Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандарт
ХХК	Хязгаарлагдмал хариуцлагатай компани

СЭЛЭНГЭ АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

II баг, Цагаан эрэг, Сүхбаатар сум,
Сэлэнгэ аймаг, 43081
Утас/Факс: (976)-7036-3040
Цахим шуудан: Selenge@audit.gov.mn
Цахим хуудас: www.audit.mn

МАНДАЛ СУМЫН 3 ДУГААР
ЦЭЦЭРЛЭГИЙН
ЭРХЛЭГЧ Г.ГЭРЭЛМАА ТАНАА

2024.08.23 № САА-2024/243-НА-СА-1113
танай _____-ны № _____-т

Өөрчлөлтгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Сэлэнгэ аймгийн Мандал сумын 3 дугаар цэцэрлэгийн 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Мандал сумын 3 дугаар цэцэрлэгийн 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Асуудлыг онцолсон хэсэг

Тайлант онд тус цэцэрлэг нь үндсэн хөрөнгийн дансанд бүртгэлтэй ашиглалтын хугацаа дуусаж, элэгдлээрээ анхны өртгөө бүрэн нөхсөн 8 нэр төрлийн 5,906.5 мянган төгрөгийн хөрөнгийг аймгийн Орон нутгийн өмчийн газрын 2023 оны 12 дугаар сарын 28-ны өдрийн 498 дугаар албан бичгийг үндэслэн ашиглах хугацаа, үнийг шинэчлэн тогтоож бүртгэл, тайланд тусгасан байна.

Мандал сумын 3 дугаар цэцэрлэг нь Боловсролын Ерөнхий газрын даргын 2023 оны 10 дугаар сарын 10-ны өдрийн А/324 дугаар тушаалаар сургалтын байгууллагын гүйцэтгэлийн үнэлгээний үр дүнгээр 2 дугаар түвшинд үнэлэгдэж урамшуулалд 52,173.5 мянган төгрөгийн санхүүжилт авч зарцуулсан байна.

018020136

Бусад асуудлын хэсэг

Тус байгууллага нь тайлант оны гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөнд 6 зорилтын хүрээнд 24 арга хэмжээг хэрэгжүүлэхээр төлөвлөж, 100.0 хувийн гүйцэтгэлтэй үнэлэгдсэн байна.

Санхүүгийн тайланд өгсөн бидний дүгнэлт бусад мэдээллийг хамраагүй болно.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР

Ч.ЭНХТУЯА

2. АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

/төгрөгөөр/

Данс	Балансын зүйл	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
I	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	101,575,403.99	336,689,340.46
31	МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ	8,709,109.69	218,359,726.16
311	Кассанд байгаа бэлэн мөнгө		
312	Банкинд байгаа бэлэн мөнгө	8,709,109.69	218,359,726.16
3121	Төгрөг	8,709,109.69	218,359,726.16
31211	Төрийн сангийн харилцах	8,709,109.69	218,359,726.16
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	92,866,294.30	118,329,614.30
351	Түүхий эд материал	25,200.00	25,200.00
3511	Тусгай зориулалттай материал	25,200.00	25,200.00
354	Хангамжийн материал	92,841,094.30	118,304,414.30
3546	Хүнсний материал	626,700.00	218,000.00
3547	Бусад хангамжийн материал	92,214,394.30	118,086,414.30
II	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	1,142,795,613.91	1,092,214,352.00
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	1,142,795,613.91	1,092,214,352.00
392	Биет хөрөнгө	1,064,130,864.05	1,013,960,102.22
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	1,119,435,506.00	1,119,435,506.00
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	-140,635,238.98	-166,287,104.26
39205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	58,418,779.83	57,352,419.83
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	-31,233,385.74	-41,026,219.53
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	30,537,642.18	30,537,642.18
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	-20,263,191.40	-26,262,263.20
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	69,763,722.61	68,467,482.61
39215	Хуримтлагдсан элэгдэл	-23,712,890.45	-30,077,281.41
39217	Ном	1,819,920.00	1,819,920.00
393	Биет бус хөрөнгө	78,664,749.86	78,254,249.78
39301	Програм хангамж	1,496,000.00	1,496,000.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	-831,250.14	-1,241,750.22
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	78,000,000.00	78,000,000.00
III	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	1,244,371,017.90	1,428,903,692.46
V	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	1,244,371,017.90	1,428,903,692.46
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	1,244,371,017.90	1,428,903,692.46
511	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	442,957,637.20	442,957,637.20
51101	Өмч: - төрийн	442,957,637.20	442,957,637.20
512	Хуримтлагдсан үр дүн	595,839,006.61	780,371,681.17
5121	Өмнөх үеийн үр дүн	595,839,006.61	595,839,006.61
5122	Тайлант үеийн үр дүн		184,532,674.56
513	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	205,574,374.09	205,574,374.09
VI	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	1,244,371,017.90	1,428,903,692.46

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

/төгрөгөөр/

Данс	Үзүүлэлт	Өмнөх он	Тайлант он
I	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	2,398,660,725.47	1,730,826,338.07
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	1,282,014,020.02	9,524,770.00
120	Нийтлэг татварын бус орлого	1,282,014,020.02	9,524,770.00
120017	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого - Үндсэн хөрөнгө	1,189,684,625.72	3,543,900.00
120018	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого - Бараа материал	92,329,394.30	5,980,870.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	1,116,646,705.45	1,721,301,568.07
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	979,122,300.00	1,597,729,800.00
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	979,122,300.00	1,597,729,800.00
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	137,524,405.45	123,571,768.07
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	137,524,405.45	123,571,768.07
II	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	1,154,289,707.57	1,546,293,663.51
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	1,154,289,707.57	1,546,293,663.51
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	1,154,289,707.57	1,512,380,863.51
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	714,921,375.00	912,033,210.00
210101	Үндсэн цалин	532,831,517.00	634,495,657.00
210102	Нэмэгдэл	166,813,401.00	247,183,913.00
210104	Урамшуулал	15,276,457.00	30,353,640.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	88,695,799.08	121,490,441.53
210201	Тэтгэврийн даатгал	60,075,959.97	84,497,688.11
210202	Тэтгэмжийн даатгал	6,963,900.00	9,813,269.84
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	5,738,800.00	7,362,216.12
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	1,802,939.11	1,788,605.63
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	14,114,200.00	18,028,661.83
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	83,723,905.45	100,863,768.07
210301	Гэрэл, цахилгаан	13,792,670.00	18,607,223.99
210302	Түлш, халаалт	56,339,860.00	67,063,377.08
210303	Цэвэр, бохир ус	13,591,375.45	15,193,167.00
2105	Нормативт зардал	190,854,400.00	242,932,550.00
210502	Хоол, хүнс	190,854,400.00	242,932,550.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	2,713,600.00	27,978,700.00
210604	Урсгал засвар	2,713,600.00	27,978,700.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	1,671,301.23	3,429,100.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	1,671,301.23	3,429,100.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	71,709,326.81	103,653,093.91
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	11,492,915.00	38,386,282.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	13,277,400.00	11,141,650.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	46,939,011.81	54,125,161.91
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ		33,912,800.00
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг		33,912,800.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал		33,912,800.00
III	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)	1,244,371,017.90	184,532,674.56
145	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ОРЛОГЫН ДҮН		
225	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН		
IV	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ҮР ДҮН (4)=(145-225)		
V	НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)	1,244,371,017.90	184,532,674.56

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

/төгрөгөөр/

	Үзүүлэлт	Өмнөх он	Тайлант он
I	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)	1,116,646,705.45	1,721,301,568.07
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	1,116,646,705.45	1,721,301,568.07
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	979,122,300.00	1,597,729,800.00
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	979,122,300.00	1,597,729,800.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого		
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	137,524,405.45	123,571,768.07
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	137,524,405.45	123,571,768.07
1340	Нийгмийн даатгалын сангийн төсвөөс санхүүжих		
II	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)	1,107,887,595.76	1,511,650,951.60
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	1,107,887,595.76	1,511,650,951.60
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	1,107,887,595.76	1,477,738,151.60
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	714,921,375.00	912,033,210.00
210101	Үндсэн цалин	532,831,517.00	634,495,657.00
210102	Нэмэгдэл	166,813,401.00	247,183,913.00
210104	Урамшуулал	15,276,457.00	30,353,640.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	88,695,799.08	121,490,441.53
210201	Тэтгэврийн даатгал	60,075,959.97	84,497,688.11
210202	Тэтгэмжийн даатгал	6,963,900.00	9,813,269.84
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	5,738,800.00	7,362,216.12
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	1,802,939.11	1,788,605.63
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	14,114,200.00	18,028,661.83
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	82,393,905.45	100,863,768.07
210301	Гэрэл, цахилгаан	13,792,670.00	18,607,223.99
210302	Түлш, халаалт	55,009,860.00	67,063,377.08
210303	Цэвэр, бохир ус	13,591,375.45	15,193,167.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал		
2105	Нормативт зардал	188,078,800.00	242,523,850.00
210502	Хоол, хүнс	188,078,800.00	242,523,850.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	2,713,600.00	22,708,000.00
210604	Урсгал засвар	2,713,600.00	22,708,000.00
2107	Томилот, зочны зардал		
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	1,671,301.23	3,429,100.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	1,671,301.23	3,429,100.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	29,412,815.00	74,689,782.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	15,762,815.00	64,255,082.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	13,650,000.00	10,434,700.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ		33,912,800.00
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг		33,912,800.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал		33,912,800.00
III	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (3)=(1)-(2)	8,759,109.69	209,650,616.47
V	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (5)	50,000.00	
22	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авах	50,000.00	
	Дотоод эх үүсвэрээр	50,000.00	
223001	Бусад хөрөнгө	50,000.00	
VI	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (6)=(4)-(5)	-50,000.00	

VIII	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (8)=(3)+(6)+(7)	8,709,109.69	209,650,616.47
31	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл		8,709,109.69
31	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл		218,359,726.16

2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

/төгрөгөөр/

Д/Д	Үзүүлэлт	Засгийн газрын сан	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан үр дүн	ЗГ-н хувь оролцооны дүн
10	2022 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	442,957,637.20	205,574,374.09	595,839,006.61	1,244,371,017.90
11	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт				
12	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл				
13	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт, бууралт				
14	Үндсэн хөрөнгийн өсөлт, бууралт				
15	Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз, гарз				
16	Гадаад валютын хөрвүүлэлтийн зөрүү				
17	Тайлант үеийн үр дүн			184,532,674.56	184,532,674.56
18	.....				
19	2023 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	442,957,637.20	205,574,374.09	780,371,681.17	1,428,903,692.46

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

/төгрөгөөр/

Д/Д	Үзүүлэлт	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү	Хувь
	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл				
2	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	1,741,647,100.00	1,511,650,951.60	229,996,148.40	86.8
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	1,741,647,100.00	1,511,650,951.60	229,996,148.40	86.8
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	1,707,734,300.00	1,477,738,151.60	229,996,148.40	86.5
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	1,096,347,200.00	912,033,210.00	184,313,990.00	83.2
210101	Үндсэн цалин	747,141,400.00	634,495,657.00	112,645,743.00	84.9
210102	Нэмэгдэл	317,887,200.00	247,183,913.00	70,703,287.00	77.8
210104	Урамшуулал	31,318,600.00	30,353,640.00	964,960.00	96.9
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	137,043,900.00	121,490,441.53	15,553,458.47	88.7
210201	Тэтгэврийн даатгал	93,189,800.00	84,497,688.11	8,692,111.89	90.7
210202	Тэтгэмжийн даатгал	10,963,500.00	9,813,269.84	1,150,230.16	89.5
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	8,770,800.00	7,362,216.12	1,408,583.88	83.9
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	2,192,800.00	1,788,605.63	404,194.37	81.6
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	21,927,000.00	18,028,661.83	3,898,338.17	82.2
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	112,500,200.00	100,863,768.07	11,636,431.93	89.7

210301	Гэрэл, цахилгаан	23,307,900.00	18,607,223.99	4,700,676.01	79.8
210302	Түлш, халаалт	69,688,400.00	67,063,377.08	2,625,022.92	96.2
210303	Цэвэр, бохир ус	19,503,900.00	15,193,167.00	4,310,733.00	77.9
2105	Нормативт зардал	259,688,000.00	242,523,850.00	17,164,150.00	93.4
210502	Хоол, хүнс	259,688,000.00	242,523,850.00	17,164,150.00	93.4
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	22,708,000.00	22,708,000.00		100.0
210604	Урсгал засвар	22,708,000.00	22,708,000.00		100.0
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	3,478,200.00	3,429,100.00	49,100.00	98.6
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	3,478,200.00	3,429,100.00	49,100.00	98.6
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	75,968,800.00	74,689,782.00	1,279,018.00	98.3
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	65,534,100.00	64,255,082.00	1,279,018.00	98.0
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	10,434,700.00	10,434,700.00		100.0
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	33,912,800.00	33,912,800.00		100.0
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	33,912,800.00	33,912,800.00		100.0
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	33,912,800.00	33,912,800.00		100.0
1	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	1,741,647,100.00	1,721,301,568.07	20,345,531.93	98.8
131	УЛСЫН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	1,606,438,900.00	1,597,729,800.00	8,709,100.00	99.5
131001	Улсын төсвөөс санхүүжих	1,597,729,800.00	1,597,729,800.00		100.0
131009	Оны эхний үлдэгдлээс санхүүжих	8,709,100.00		8,709,100.00	0.0
132	ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	135,208,200.00	123,571,768.07	11,636,431.93	91.4
132001	Орон нутгийн төсвөөс	135,208,200.00	123,571,768.07	11,636,431.93	91.4
31	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл		8,709,109.69	-8,709,109.69	
31	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл		218,359,726.16	-218,359,726.16	
2	БАЙГУУЛЛАГЫН ТОО	1	1	0	100.0
5	АЖИЛЛАГСДЫН ТОО	55	55	0	100.0
24	ХҮҮХДИЙН ТОО	390	499	-109	127.9

3. САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТОДРУУЛГА

3.1 Байгууллага, түүний үйл ажиллагаа

Мандал сумын 3 дугаар цэцэрлэг нь *“Бага насны хүүхдийн эрүүл, аюулгүй, ээлтэй орчинд сурч, хөгжих нөхцөлийг бүрдүүлэх, хүүхэдтэй зүй бус харилцах, хүүхдийн эсрэг хүчирхийллийг таслан зогсоох, урьдчилан сэргийлэх, хүүхдийн эрхийг дээдлэн ажиллах”* гэсэн эрхэм зорилгыг дэвшүүлсэн байна

Үйл ажиллагааны чиглэлийг дараах байдлаар тодорхойлжээ. Үүнд:

- Хүүхэд бүрийн сургалтын байгууллагын орчинд амар тайван суралцах, аливаа дарамтаас ангид тэгш хүртээмжтэй эрүүл аюулгүй орчныг бүрдүүлэхэд талуудын идэвхтэй хамтын ажиллагаа түншлэлийг нэмэгдүүлэх,
- Хүүхэд өөрийгөө зөв илэрхийлэх, бусдыг хүндэтгэх, харилцааны хэлбэрээс хүчирхийллийг ялгах, мэдээлэх чадвартай болгох, түүх үндэсний ёс заншлын талаар мэдлэг чадвар хандлагыг төлөвшүүлэх,
- Сургуулийн өмнөх насны хөгжлийн бэрхшээлтэй хүүхдэд олгох ганцаарчилсан сургалтын хөтөлбөрүүдийг хэрэгжүүлэн ажиллах,
- Хүүхдийн хөгжлийн үр дүнгийн нэгтгэл судалгаа гарган ажиллах,

3.2 Байгууллагын гадаад, дотоод орчин

Тайлант хугацаанд байгууллагын үйл ажиллагаа, санхүү, нягтлан бодох бүртгэлд мөрддөг хууль тогтоомж болон бодлого чиглэлд дараах өөрчлөлт орсон байна. Үүнд:

- *Монгол Улсын 2023 оны Төсвийн тухай хуулиар төсөв, санхүүжилттэй холбоотой,*
- *Боловсролын ерөнхий хууль 2023 оны 07 дугаар сарын 07-нд батлагдсан,*
- *Хөдөлмөрийн тухай хуульд 2023 оны 07 дугаар сарын 07-нд нэмэлт өөрчлөлт орсон,*
- *Төрийн хэмнэлтийн тухай хуульд 2023 оны 06 дугаар сарын 16, 07 дугаар сарын 07-нд нэмэлт өөрчлөлт орсон,*
- *Засгийн газрын 2023 оны 06 дугаар сарын 21-ний өдрийн 241 дүгээр тогтоолоор төрийн албаны зарим албан тушаалын цалингийн хэмжээ, доод хэмжээг шинэчлэн тогтоосон,*
- *БШУС-ын 2023 оны 6 дугаар сарын 13-ны өдрийн 1/2714 тоот албан бичгээр боловсролын байгууллагын төсвийн шинэчлэлийн хүрээнд 1.“ЕБС-д сургалтын тоног төхөөрөмжийн нөхөн хангалт шийдвэрлэх”, 2.“Цэцэрлэгт шаардлагатай хүүхдийн тоглоом,наадгай, зөөлөн эдлэл ханган нийлүүлэх,худалдан авах ажиллагааг зохион байгуулах” чиглэлийг хүргүүлсэн гэх мэт.*

Байгууллагын удирдлагын хэрэгжүүлж буй дотоод хяналтаас төлөвлөлтийн үе шатанд аудитад хамааралтай хяналтыг авч үзэж, гүйцэтгэх үе шатанд хяналтын сорил гүйцэтгэсний үр дүнд дотоод хяналт, үйл ажиллагааны зохион байгуулалтын хэрэгжилт үр нөлөөтэй гэж үзлээ.

Тайлант онд тус байгууллагын санхүүгийн үйл ажиллагаанд БШУЯ-ны Хяналт, шинжилгээ үнэлгээний газрын Дотоод аудитын хэлтсээс хяналт, шалгалт хийгдээгүй боловч сар бүрийн төсвийн гүйцэтгэлийн мэдээ, шилэн дансны мэдээллээр дамжуулан дотоод хяналт, шалгалтыг хэрэгжүүлсэн байна.

Дотоод аудитын чиг үүрэг, түүний гүйцэтгэсэн ажлын найдвартай байдлын талаар ойлголт олж авснаар дотоод аудитын гүйцэтгэсэн ажлыг аудитад ашиглах, дотоод аудитораас шууд туслалцаа авах шаардлагагүй гэж үзлээ.

3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал

Санхүүгийн тайланг бүх материаллаг зүйлсийн хувьд холбогдох санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн эсэх талаар аудитор дүгнэлтээ илэрхийлснээр санхүүгийн тайлангийн зорилтот хэрэглэгчдийн зүгээс үзүүлэх итгэл үнэмшлийн хэмжээг нэмэгдүүлэхэд санхүүгийн тайлангийн аудитын зорилго оршино.

Мандал сумын 3 дугаар цэцэрлэгийн 2023 оны санхүүгийн тайлан дахь ажил гүйлгээг аккруэл сууриар хөтөлж, нийтлэг зорилготой, үнэн зөв толилуулгын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн байна.

3.4 Нягтлан бодох бүртгэлийн гол бодлого, толилуулгад гарсан өөрчлөлтүүд

Мандал сумын 3 дугаар цэцэрлэгийн 2023 оны санхүүгийн тайланг Сангийн сайдын 2006 оны 388 дугаар тушаалаар баталсан “Төсөвт байгууллагад мөрдөх нягтлан бодох бүртгэлийн дансны заавар”-ын дагуу бэлтгэсэн байна.

Тайлант хугацаанд нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогод өөрчлөлт ороогүй байна.

Тайлант оны жилийн эцсийн санхүүгийн байдлын тайлангаарх нийт хөрөнгийн дүн өмнөх оноос 184,532.7 мянган төгрөгөөр буюу 13.0 хувиар өссөн байна.

Хүснэгт 1. Санхүүгийн байдлын тайлангийн үзүүлэлт

Үзүүлэлт	/мянган төгрөгөөр/		
	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өөрчлөлт
Б	1	2	3=2-1
Мөнгөн хөрөнгө	8,709.1	218,359.7	209,650.6
Авлага			
Бараа материал	92,866.3	118,329.6	25,463.3
Үндсэн хөрөнгө	1,142,795.6	1,092,214.4	(50,581.3)
Нийт хөрөнгө	1,244,371.0	1,428,903.7	184,532.7
Өр төлбөр			
Засгийн газрын хувь оролцоо /Эздийн өмч/	1,244,371.0	1,428,903.7	184,532.7
Өр төлбөр ба цэвэр хөрөнгө/өмчийн дүн	1,244,371.0	1,428,903.7	184,532.7

Дээрх хүснэгтээс харахад, нөлөө бүхий өөрчлөлт гарсан дараах данснууд байна. Үүнд:

- Мөнгөн хөрөнгө дансны үлдэгдэл 218,359.7 мянган төгрөг болж 209,650.6 мянган төгрөгөөр өссөн нь зардлын хэмнэлттэй холбоотой бөгөөд уг хэмнэлтийг Төсвийн тухай хуулийн 7 дугаар зүйлийн 7.9 дэх “Энэ хуулийн 7.7

дахь хэсэг эрүүл мэнд, боловсролын салбарын гүйцэтгэлд суурилсан санхүүжилтийн зарчмаар санхүүждэг байгууллагын төсвийн захирагчид хамаарахгүй” гэж заасны дагуу төрийн сангийн харилцах дансанд үлдэгдлээр тайлагнагдсанаас,

- Бараа материал дансны үлдэгдэл 118,329.6 мянган төгрөг болж 25,463.3 мянган төгрөгөөр өссөн нь БШУЯ-аас 3,960.9 мянган төгрөгийн тоглоом наадгай, аж ахуйн нэгж байгууллагуудаас 2,020.0 мянган төгрөгийн бараа материал үнэ төлбөргүй хүлээн авч 353,578.5 мянган төгрөгийн бараа материалыг худалдан авч, 334,096.1 мянган төгрөгийн бараа материалыг зарцуулснаас,
- Үндсэн хөрөнгө дансны үлдэгдэл 1,092,214.4 мянган төгрөг болж 50,581.3 мянган төгрөгөөр буурсан нь өртгөө бүрэн нөхсөн 5,906.5 мянган төгрөгийн хөрөнгийг акталж уг хөрөнгийг 3,543.9 мянган төгрөгөөр дахин үнэлж орлогоор бүртгэсэн болон 54,125.2 мянган төгрөгийн элэгдлийн зардал тооцоноос тус тус шалтгаалсан байна.

3.5 Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт төсөв

Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1-д заасны дагуу төсвийг төлөвлөх, хэрэгжүүлэх, тайлагнахад эрх бүхий байгууллага, төсвийн захирагч нь тус хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1-д заасан төсвийн зарчмыг мөрдлөг болгож, хэрэгжүүлэх үүрэгтэй.

3.5.1 Төсвийн төлөвлөлт

Тус байгууллагын 2023 оны төсвийн төсөлд улсын төсвөөс 996,279.6 мянган төгрөг, орон нутгийн төсвөөс 107,993.3 мянган төгрөг, нийт 1,104,272.9 мянган төгрөгийн санхүүжилт авч, зарцуулахаар дээд шатны төсвийн захирагчид хүргүүлсэн байна.

Дээд шатны төсвийн захирагчид хүргүүлсэн төсвийн төслийн саналыг 146,262.0 мянган төгрөгөөр буюу цалин хөлс, НДШ-ийн зардлыг 347,076.4 мянган төгрөгөөр, тогтмол зардлыг 1,813.8 мянган төгрөгөөр, бараа үйлчилгээний бусад зардлыг 20,913.4 мянган төгрөгөөр нэмэгдүүлж, хүүхдийн хоолны зардлыг 212,863.6 мянган төгрөгөөр, урсгал засварын зардлыг 10,528.0 мянган төгрөгөөр, тэтгэмж урамшууллын зардлыг 150.0 мянган төгрөгөөр тус тус бууруулж, нийт 1,250,534.9 мянган төгрөгөөр баталсан байна.

2023 онд төсөвт 3 удаа өөрчлөлт орж 11 дүгээр сард цалин хөлс, НДШ-ийн зардлыг 152,531.5 мянган төгрөгөөр, тогтмол зардлыг 16,691.1 мянган төгрөгөөр, бараа үйлчилгээний бусад зардлыг 28,490.7 мянган төгрөгөөр, хүүхдийн хоолны зардлыг 240,248.1 мянган төгрөгөөр, урсгал засварын зардлыг 19,238.0 мянган төгрөгөөр, тэтгэмж урамшууллын зардлыг 33,912.8 мянган төгрөгөөр нийт 491,112.2 мянган төгрөгөөр нэмэгдүүлэн улсын төсвөөс 1,597,729.8 мянган төгрөг, орон нутгийн төсвөөс 135,208.2 мянган төгрөгийн, урьд оны үлдэгдлээс санхүүжих 8,709.1 мянган төгрөг зэрэг нийт **1,741,647.1** мянган төгрөгөөр эцэслэн баталсан байна.

3.5.2 Төсвийн гүйцэтгэл

Төсвийн захирагчийн хэрэгжүүлэх 1 хөтөлбөрийн 7 арга хэмжээг санхүүжүүлэхээр нийт 1,741,647.1 мянган төгрөгийн эх үүсвэрийг бүрдүүлж урсгал үйл ажиллагаанд 1,511,651.0 мянган төгрөгийг зарцуулж, орон нутгийн төсөвт 11,636.4 мянган төгрөгийг төвлөрүүлж, 218,359.7 мянган төгрөгийг үлдэгдлээр тайлагнасан байна.

Төсвийн нийт зардлын гүйцэтгэл 1,511,651.0 мянган төгрөг буюу 86.8 хувьтай байгаа нь үндсэн үйл ажиллагааны зардлыг 201,195.5 мянган төгрөгөөр, хүүхдийн хоолны зардлыг 17,164.2 мянган төгрөгөөр, тогтмол зардлыг 11,636.4 мянган төгрөгөөр тус тус хэмнэсэнтэй холбоотой байна.

Хүснэгт 2. Хөтөлбөр, арга хэмжээний төлөвлөгөө, гүйцэтгэл

/мянган төгрөгөөр/

№	Хөтөлбөр зориулалт	Нэр	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү	Биелэлт
1	81605	Эрүүл мэндийг дэмжих	5,942.4	5,910.0	32.4	99.5
2	81807	Цэцэрлэгийн хүүхдийн хоол	259,688.0	242,523.9	17,164.2	93.4
3	81816	Хүүхдэд ээлтэй сургалтын орчин	8,266.1	8,260.0	6.1	99.9
4	81823	Боловсролын байгууллагын багш,	5,304.3	5,216.2	88.1	98.3
5	81834	Боловсролын стандарт, сургалтын	1,013,015.5	863,148.8	149,866.7	84.9
6	81835	Сургалтын хэвийн үйл ажиллагаа	336,930.6	285,728.3	51,202.3	84.8
7	80111	Төрийн өмчийн барилгын тогтмол зардал	112,500.2	100,863.7	11,636.4	91.4
		Нийт	1,741,647.1	1,511,651.0	229,996.1	86.8

Батлагдсан төсөв, гүйцэтгэл, түүний хэтрэлт, хэмнэлтийг орлого, зардлын зүйл тус бүрээр энэ тайлангийн 2.5-д харуулав.

3.5.3 Нэмэлт төсөв

Төсвийн тухай хуулийн 47 дугаар зүйлийн 47.2-т “нэмэлт төсөв, түүнтэй холбогдсон үйл ажиллагаа нь төсвийн нэгэн адил санхүүгийн болон төсвийн гүйцэтгэлийн тайлангийн бүрэлдэхүүн хэсэг байна” гэж заасны дагуу байгууллага нэмэлт санхүүжилтийн тайлан гаргах үүрэгтэй.

Сангийн яамны 2022 оны 02 дугаар сарын 28-ны “Чиглэл хүргүүлэх тухай” албан бичгээр байгууллагын нэмэлт санхүүжилтийн дансыг хааж, нэмэлт санхүүжилттэй холбоотой гүйлгээг урсгал дансаар дамжуулан гүйцэтгэж, тайланг төсвийн гүйцэтгэлийн тайланд нэгтгэсэн байна.

3.5.4 Худалдан авах ажиллагааны гүйцэтгэл

Тайлант худалдан авах ажиллагааны урилгыг ТБОНӨХБАҮХАТ хуульд заасны дагуу tender.gov.mn-д цахим сайтад байршуулан хоол хүнсний 189,451.0 мянган төгрөгийн бараа ажил үйлчилгээг гүйцэтгэх бэлтгэн нийлүүлэгчийг сонгон шалгаруулах нээлттэй тендер шалгаруулалтыг зарласан боловч оролцогч ирээгүйгээс “Есөн гурвалжин” ХХК “Шанзан ташуур” ХХК, “Мөнх хараа бадрах” ХХК-иудтай шууд гэрээ байгуулж худалдан авалтыг гүйцэтгэсэн байна.

4. АУДИТЫН ТАЙЛАН

4.1 Ерөнхий зүйл

Төрийн аудитын тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.1-д “Төрийн аудитын байгууллага аудитын дүнд үндэслэн дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргана” гэж заасны дагуу Мандал сумын 3 дугаар цэцэрлэгийн 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайланг танилцуулж байна.

Аудитын тайланд аудит хийгдэх байгууллага, түүний орчин, аудитад хамааралтай дотоод хяналт, нягтлан бодох бүртгэл, санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал, аудитаар илрүүлсэн буруу илэрхийлэл, түүнийг шийдвэрлэсэн байдал, дараагийн аудитаар анхаарах асуудал болон аудиторын дүгнэлт, дүгнэлтийн үндэслэлийг хураангуйлан толилуулав.

Аудитыг “Пийк Ом Аудит” ХХК-ийн аудитор Б.Наранчимэг, чанарын хяналтыг компанийн захирал Б.Жаргалсайхан, анхан шатны хяналтыг Сэлэнгэ аймаг дахь Төрийн аудитын газрын аудитын менежер Б.Батмөнх, хоёр дахь шатны хяналтыг дарга, тэргүүлэх аудитор Ч.Энхтуяа нар тус тус хэрэгжүүлсэн.

Мандал сумын 3 дугаар цэцэрлэгийн 2023 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг “Пийк Ом Аудит” ХХК-д 2024 оны 01 дүгээр сарын 23-ны өдрийн 04 дүгээр албан бичгээр ирүүлсэн байна.

4.2 Материаллаг байдал

Төлөвлөлтийн болон гүйцэтгэлийн материаллаг байдлыг АДБОУС 2320 дагуу тодорхойлсон бөгөөд материаллаг байдлын суурь үзүүлэлтээр санхүүгийн үр дүнгийн тайлангийн нийт зардлыг сонгож, материаллаг буруу илэрхийллийн эрсдэлийг “дунд” гэж үнэллээ.

Төлөвлөлтийн материаллаг байдлыг 2022 оны санхүүгийн үр дүнгийн тайлангийн нийт зардлын 1,154,289.7 мянган төгрөгөөс 1.0 хувиар буюу 11,542.3 мянган төгрөгөөр тогтоосныг аудитын явцад дахин хянаж шинэчлэн тогтоох шаардлагагүй гэж үзсэн.

4.3 Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн хэрэгжилт

Мандал сумын 3 дугаар цэцэрлэг Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн хүрээнд дараах арга хэмжээнүүдийг хэрэгжүүлсэн байна. Үүнд:

- Үйл ажиллагаатай холбоотой сурталчилгаа, баяр ёслолын арга хэмжээг зохион байгуулаагүй, төсвийн хөрөнгөөр бэлэг дурсгалын зүйл худалдаж аваагүй,
- Шаардлагагүй бараа материалыг их хэмжээгээр авч нөөцлөөгүй,

- Хэвлэл захиалгын төлбөр гаргалгүй ажилласан зэрэг төсвийн шууд захирагчтай хамааралтай заалтуудыг мөрдөж, батлагдсан төсвийн хүрээнд ажилласан байна.

4.4 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

АДБОУС 4000.16-д нийцлийн аудитыг санхүүгийн тайлангийн аудиттай хослуулан хийх тохиолдолд аудитор аль стандартыг дагаж мөрдөхийг үнэлэх, нийцлийн асуудлын талаарх дүгнэлтийг санхүүгийн тайланд өгөх аудиторын дүгнэлтээс тусад нь салгах хэрэгтэй гэж заасан байна.

4.4.1 Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт

Шилэн дансны тухай хуулийн 6 дугаар зүйл, Засгийн газрын 2016 оны 29 дүгээр тогтоолоор баталсан “Шилэн дансны цахим хуудсанд тавих мэдээллийн агуулга, нийтлэг стандартыг тогтоох журам”-ын заалтыг хэрэгжүүлэх зорилгоор www.shilendans.gov.mn цахим хуудсанд холбогдох мэдээллийг оруулсан байх үүрэгтэй.

Тайлант хугацаанд шилэн дансны нэгдсэн системийн мэдээлбэл зохих 20 төрлийн 149 мэдээллийг хугацаанд нь бүрэн байршуулсан байна.

Нийцсэн бөгөөд зохистой байх батламж мэдэгдлийн түвшинд хэрэгжүүлсэн горим сорилд үндэслэн шилэн дансанд байршуулсан мэдээлэл нь шилэн дансны тухай хууль тогтоомжийн холбогдох заалттай нийцсэн гэж дүгнэлээ.

4.4.2 Бусад хууль тогтоомжийн хүрээнд :

Тайлант онд тус сургуулийн үйл ажиллагаанд бусад хууль, тогтоомжийн хэрэгжилтэд хамаарах алдаа, зөрчил илрээгүй.

4.5 Завсрын аудитын үр дүн, өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт

4.5.1 Завсрын аудитын талаар

“Пийк Ом аудит” ХХК-ийн 2023 оны 11 дүгээр сарын 02-ны өдрийн 224 дүгээр “Санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийх тухай” албан бичгийг хүргүүлсэн бөгөөд тус байгууллагын 2023 оны 3 дугаар улирлын санхүүгийн тайланд хийсэн завсрын үеийн санхүүгийн тайлангийн аудитаар алдаа, зөрчил илрээгүй болно.

4.5.2 Өмнөх аудитын мөрөөр авч хэрэгжүүлсэн арга хэмжээний үр дүн

Өмнөх оны санхүүгийн тайлангийн аудитаар бараа материалын худалдан авалтыг холбогдох үзүүлэлтүүдийг тусгасан төлбөрийн баримтаар баталгаажуулж цахим системд шивээгүй 1,881.9 мянган төгрөгийн, шилэн дансны цахим цэсэнд 1 мэдээллийг хугацаа хоцроож мэдээлсэн зэрэг зөрчлийг арилгах, давтан гаргахгүй ажиллах 1 албан шаардлага, 1 зөвлөмж өгсөн байна.

Өмнөх оны аудитаар өгөгдсөн албан шаардлага, зөвлөмжийн биелэлтийг нотлох баримттай тулган баталгаажуулахад 100.0 хувийн биелэлттэй байна.

Хүснэгт 4. Төлбөрийн акт, албан шаардлага, зөвлөмжийн хэрэгжилт

/мянган төгрөгөөр/

Үзүүлэлт	Өмнөх аудитын үзүүлэлт		Биелэлт		
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Хувь

Зөвлөмж	1		1		
Албан шаардлага	1	1,881.9	1	1,881.9	100.0
Нийт дүн	2	1,881.9	2	1,881.9	100.0

4.6 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал

Дараах асуудлыг дээд шатны төсвийн захирагчийн санхүүгийн тайланд хийх аудитын анхааралд хандуулж байна. Үүнд:

1. Дээд шатны төсөв захирагчаас төсвийг зардлын эдийн засгийн ангиллаар нь бус “бараа үйлчилгээний бусад зардал” гэсэн ангиллаар бөөнд нь тусган, төлөвлөж, баталж байгаа нь төсвийг зардлын бүлэг, зүйлээр төлөвлөж, зарцуулах, зарцуулалтад хяналт тавих зарчмыг алдагдуулж байна. Иймд төсвийг бодит гүйцэтгэлтэй нь уялдуулан зардлын бүлэг, зүйл бүрээр төлөвлөж, зарцуулан гүйцэтгэж байх шаардлагатай байна.

5. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

Аудитаар нягтлан бодох бүртгэлийн бичилт, тооцоолол болон тайлагналтай холбоотой алдаа илрээгүй байна.

Аудитаар 660.0 мянган төгрөгийн зөрчил¹ илэрч нөхөн төлбөрийн акт тогтоов.

5.1 Төлбөрийн акт

1. Жилийн эцэс буюу тайлант оны 12 дугаар сард шалгуур үзүүлэлтийг харгалзаж, дүгнэлгүйгээр ур чадварын нэмэгдлийг 10 багшид тус бүр 25.0 хувиар тооцон / өмнөх саруудад 10-15 хувиар тооцож олгож байсан/ 660.0 мянган төгрөгийг илүү олгосон байна.

Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4.1 дэх “Төсвийг үр ашигтай, хэмнэлттэй байхаар төлөвлөж зарцуулах”, Боловсрол шинжлэх ухааны сайд, Хөдөлмөр нийгмийн хамгааллын сайд, Сангийн сайдын 2021 оны 02 сарын 01-ний өдрийн А/35, А/102 дугаар хамтарсан “Шалгуур үзүүлэлт шинэчлэн батлах тухай” тушаалын 1 дүгээр хавсралтын 10 дахь “Энэхүү баримт бичгийн 4.5-д заасан шалгуур үзүүлэлтийн дагуу хийсэн үнэлгээнд 60.0 ба түүнээс дээш хувь үнэлэгдсэн багш, ажилтны ажлын үр дүн, манлайлал, мэргэжлийн хөгжлийн ахиц дэвшил, амжилтын түвшнийг харгалзан нэмэгдлийг дараах хувиар тогтооно. “цэцэрлэг, сургуулийн түвшинд амжилт гаргасан 10 хувь” гэсэн заалтыг тус тус зөрчсөн байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Илүү олгосон ур чадварын нэмэгдлийг нөхөн төлүүлэх төлбөрийн акт тогтоох

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

¹ Хүчин төгөлдөр үйлчилж буй хууль тогтоомжид харшлах байгууллага, түүний удирдлага, байгууллагад ажилладаг бусад хувь хүний санаатай болон санамсаргүй үйлдэл, эс үйлдэл.

6. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ

Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс									
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж		Хариуцлага тооцуулах албан шаардлага		Хууль, хяналтын байгууллагад шилжүүлсэн асуудал	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Ур чадварын нэмэгдлийг үнэлгээнээс илүү олгосон	1	660.0	1	660.0								
Дүн	1	660.0	1	660.0								